

Javno komunalno preduzeće „KOMEMORATIVNI CENTAR“ d.o.o. Tuzla

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

ZA 2016. GODINU

Tuzla, mart 2017. godine

SADRŽAJ

Opšti podaci o preduzeću	3
UVOD	4
1. Zaposlenici i kadrovska politika preduzeća	5
2. Finansijski pokazatelji poslovanja	7
2.1. Struktura ukupnih prihoda.....	7
2.2. Struktura ukupnih troškova Društva	8
2.3. Ukupan rezultat i racio analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja.....	9
2.4. Bilans stanja	10
3. Potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima	11
4. Proizvodnja u organizovanim radionicama i stakleniku	12
4.1. Stolarska radionica	12
4.2. Krojačka radionica	13
4.3. Staklenik.....	14
5. Prodaja trgovačke robe i maloprodaja cvijeća	15
5.1. Prodaja trgovačke robe	15
5.2. Cvjećara – maloprodaja cvijeća	16
6. Posredovanje u naplati komunalija	17
7. Ciljevi poslovanja.....	18
7.1. Opšti Ciljevi poslovanja	18
7.2. Organizacijske aktivnosti	18
7.3. Investicijske aktivnosti	18
ZAKLJUČAK	19

Opšti podaci o preduzeću

Javno komunalno preduzeće „Pogrebne usluge“ u Tuzli osnovano je Odlukom Skupštine općine Tuzla, o organizaciji KRO „Kompred“ u javna preduzeća, broj: 01/1-017-5 od 22.12.1989. godine. Odlukom načelnika Tuzle, a na zahtjev ovog preduzeća, promijenjen je naziv preduzeća u *JKP „KOMEMORATIVNI CENTAR“ d.o.o. TUZLA*. Osnovna djelatnost preduzeća je: pogrebne i prateće usluge – šifra djelatnosti 96.03. Društvo se bavi i poslovima ekshumacija i reekshumacija, kao i proizvodnjom ukrasnog bilja i cvijeća u vlastitom stakleniku.

Organi upravljanja u Društvu su, u skladu s članom 5. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH:

1. *Skupština;*
2. *Nadzorni odbor;*
3. *Uprava (menadžment) Društva odnosno direktor Društva;*
4. *Odbor za reviziju;*

Prema sistematizaciji radnih mjesta JKP „Komemorativni centar“ d.o.o. Tuzla ima sljedeću organizacijsku strukturu:

1. *Direktor Društva;*
2. *Služba za pravne i opšte poslove;*
3. *Služba za računovodstvo, finansije i komercijalne poslove;*
4. *Služba za usluge i proizvodnju:*
 - 4.1. *Odjeljenje za usluge;*
 - 4.2. *Odjeljenje za proizvodnju;*

Saglasno odredbama člana 16. Zakona o poreznoj upravi FBiH, preduzeće je dobilo jedinstveni identifikacioni broj (ID): 4209335690002 od 20.12.2002. godine, pod kojim je registrovano u Poreznoj upravi FBiH – Kantonalni ured u Tuzli i u Registru poslovnih subjekata kod Federalnog zavoda za statistiku. Preduzeće je upisano i u registar carinskih obveznika od 08.09.2004. godine kod Carinske uprave, sa matičnim carinskim brojem: 4209335690002 ID broj za direktne poreze, kao i ID broj za indirektne poreze: 209335690002.

UVOD

Kako u ostalim tako i u komunalnom sektoru izraženi su problemi uslijed cjelokupne ekonomske situacije, naplate potraživanja i nedostatka zakonske regulative. Neophodno je imati u vidu da u djelatnosti pružanja pogrebnih i pratećih usluga postoji snažna konkurencija od strane privatnih pogrebnih preduzeća koja posluju na području Tuzle. Za razliku od ostalih javnih komunalnih preduzeća, jedino je Komemorativni centar Tuzla u ovakvoj poziciji, iz čega proizlazi da postoji konstantan pritisak, prije svega na menadžment, ali i ostale zaposlene u preduzeću da ostvaruju maksimalno efikasno poslovanje.

Poštivanje svih zakonskih regulativa, pružanje usluga po cijenama definisanim od strane lokalne uprave, a najprije ispunjenje očekivanja građana Tuzle, predstavljaju osnovne principe poslovanja. Da bi se takvi principi ispoštovali, aktualni menadžment provodi politiku koja se temelji na radnoj disciplini zaposlenika, efikasnosti poslovanja kroz snižavanje troškova, i prilagođavanju potrebama i mogućnostima građana Tuzle.

Zbog vrste pogrebne djelatnosti koja je direktno zavisna od dinamike mortaliteta koja je relativno neizvjesna, ali i postojanja konkurencije, preduzeće je prinuđeno iznalaziti dodatne izvore prihoda. Za JKP Komemorativni centar d.o.o. Tuzla, takvi izvori prihoda realizuju se većinom kroz proizvodnju i prodaju stakleničkog cvijeća i posredovanje u naplati komunalija.

Izveštaj o poslovanju JKP Komemorativni centar d.o.o. Tuzla, treba da pruži informaciju o efikasnosti upravljanja preduzećem i njegovim organizacionim dijelovima, strukturi i primanjima zaposlenika, te uporednim pokazateljima u odnosu na prethodnu godinu. Sve informacije će se temeljiti na objektivnim informacijama iz izvještaja kao što su: Glavna knjiga, Bilans stanja i Bilans uspjeha, obavezni statistički obrasci i ostali.

Izveštaj o radu i poslovanju Društva za 2016. godinu urađen je u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Odlukom o komunalnim djelatnostima i predviđenom metodologijom. Namijenjen je za informisanje gradskog vijeća Tuzla i gradonačelnika kao zastupnika osnivača, Nadzornog odbora društva, Skupštine vlasnika udjela, te kao informacija širem auditoriju zainteresiranom za rad Društva.

1. Zaposlenici i kadrovska politika preduzeća

Radno - tehnološki proces organizovan je neprekidno 24 sata u tri smjene zbog vrste djelatnosti u kojoj je neophodno interventno djelovati u bilo koje vrijeme. Iz tog razloga angažovani su zaposlenici u dežurnoj službi koji su obavezni pružati usluge po pozivu građana.

Raznovidnost i obim poslovanja preduzeća, te imperativ efikasnog poslovanja u uslovima konkurencije, u ovoj komunalnoj djelatnosti nužno zahtijevaju zapošljavanje mladih osoba sa visokom stručnom spremom kao i konstantno educiranje i dodatno osposobljavanje postojećih zaposlenika. Na dan 31.12.2016. godine u Društvu je bilo zaposleno 55 radnika sa sljedećom strukturom stručne spreme:

Tabela 1. - Kvalifikaciona struktura zaposlenih

RB	Kvalifikaciona struktura zaposlenih	Broj zaposlenih na dan 31.12.2015.	Broj zaposlenih na dan 31.12.2016.
1	2	3	4
1.	VSS	7	7
2.	SSS	38	38
3.	OSTALI*	11	10
	UKUPNO:	56	55

*NAPOMENA: Kategorija OSTALI odnosi se na radnike sa nižom stručnom spremom od VSS i SSS

U odnosu na 2015. godinu, u izvještajnoj godini je ostao isti broj zaposlenih uz penzionisanje jednog radnika.

Prilikom isplate naknada zaposlenicima (plata, topli obrok, prijevoz, regres, otpremnine itd.) i ostvarivanja ostalih prava zaposlenika Komemorativnog centra, strogo se vodi računa da budu ispunjena sva prava u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, čije se praćenje vrši redovno i preko Sindikalne organizacije.

Osim ispunjenja svih prava radnika, politika naknada zaposlenicima i u toku 2016. godine vršila se u skladu sa principima likvidnosti i uspješnosti poslovanja kao i stimulisanja u skladu sa procijenjenim individualnim zalaganjem radnika.

Tabela 2. prikazuje iznose ukupno isplaćenih neto plata u toku 2015. i 2016. godine, kao i njihove prosjeke po radniku.

Broj ukupnih radnika dobiven je na osnovu obrazaca koje mjesečno dostavljamo u Federalni zavod za statistiku.

Tabela br. 2. - Isplaćene neto plate

Neto plate 2015. godine	Prosječan broj zaposlenih tokom 2015. godine	Prosječna neto plata za 2015. godinu	Neto plate 2016. godine	Prosječan broj zaposlenih tokom 2016. godine	Prosječna neto plata za 2016. godinu
1	2	3	4	5	6
417.330	56	621 KM	437.309	55	663

Iz tabele br. 2 uočljivo je da je nivo prosječne neto plate zaposlenih u 2015. godini u odnosu na 2016. godinu bez značajnih odstupanja.

2. Finansijski pokazatelji poslovanja

2.1. Struktura ukupnih prihoda

Najveće prihode od ukupnog poslovanja Komemorativnog centra čine prihodi od usluga, među kojima su najzastupljeniji prihodi od *pogrebnih usluga i od ekshumacija*. Također se značajan doprinos ukupnim prihodima ostvaruje pružanjem usluga poput posredovanja u naplati komunalija i odvoza patološkog otpada. Podaci su preuzeti iz Glavnih knjiga za 2015. i 2016. godinu.

Tabela 3. Struktura ukupnih prihoda Društva

STRUKTURA UKUPNIH PRIHODA DRUŠTVA						
RB	Naziv	2015. godina	2015. godina	2016. godina	2016. godina	Index (+/-)
		KM	%	KM	%	%
1	2	3	4	5	6	7(5/ 3)
1	Prihodi od prodaje robe i gotovih proizvoda	256.885	16,83	203.328	14,11	-20,85
2	Prihodi od pogrebnih usluga i ekshumacija	756.665	49,57	651.222	45,18	-13,94
3	Prihodi od posredovanja	381.934	25,02	425.317	29,51	11,36
4	Prihodi od odvoza patološkog otpada	52.477	3,44	53.901	3,74	2,71
5	Prihodi ostalih usluga	33.560	2,20	17.044	1,18	-49,21
6	Ostali prihodi*	44.873	2,94	90.506	6,28	101,69
	PRIHODI OBRAČUNSKOG PERIODA	1.526.394		1.441.318		

*Napomena: Kategorija Ostali prihodi je u 2016.godini značajno veća u poređenju sa 2015. godinom zbog toga što su u ovoj kategoriji sadržani prihodi od prodaje transportnih sredstava, prihodi od otpisanih potraživanja kao i prihodi od kamata po osnovu sudskih sporova.

2.2. Struktura ukupnih troškova Društva

U ukupnim troškovima i rashodima Društva, koji su na približnom nivou u odnosu na 2015. godinu, i u toku 2016. godine očekivano su najznačajniji troškovi koji se odnose na bruto plate zaposlenika. Većina kategorija troškova, izuzev troškova bruto plata i naknada odbora, u 2016. godini su umanjeni u odnosu na troškove iz 2015. godine.

Tabela br. 4. - Struktura troškova i rashoda

STRUKTURA TROŠKOVA I RASHODA DRUŠTVA						
RB	Naziv	2015. godina	2015 . godina	2016. godina	2016 . godina	Index (+/-)
		(u KM)	(u %)	(u KM)	(u %)	(u %)
1	2	3	4	5	6	7 (5 /3)
1	Materijalni troškovi	142.151	9,90	128.738	9,44%	-9,44%
2	Troškovi amortizacije	42.278	2,94	40.943	3,00%	-3,16%
3	Troškovi bruto plata	710.292	49,47	734.264	53,87%	3,37%
4	Troškovi dnevnica i službenih putovanja	14.800	1,03	9.184	0,67%	-37,95%
5	Troškovi toplog obroka, regresa i ostalih primanja	194.857	13,57	157.345	11,54%	-19,25%
6	Troškovi naknada nadzornog odbora, i odbora za reviziju	18.697	1,3	18.697	1,37%	0,00%
7	Troškovi po raznim ugovorima i volontiranja	16.545	1,15	11.044	0,81%	-33,25%
8	Troškovi proizvodnih usluga	72.699	5,06	88.590	6,50%	21,86%
9	Nematerijalni troškovi poslovanja	121.700	8,48	105.560	7,74%	-13,26%
10	Finansijski i ostali rashodi	101.888	7,1	68.739	5,04%	-32,53%
	RASHODI OBRAČUNSKOG PERIODA	1.435.907		1.363.104		

2.3. Ukupan rezultat i racio analiza pokazatelja uspješnosti poslovanja

Tabela 5. Ukupni rezultat u 2015. i 2016. godini

PRIHODI – RASHODI U 2015 i 2016. GODINI				
RB	Naziv	2015. godina	2016. godina	Index (+/-)
		KM	KM	%
1	2	3	4	5(4/ 3)
1	UKUPNI PRIHODI	1.526.394	1.441.318	-5,57%
2	UKUPNI RASHODI	1.435.907	1.363.084	-5,07%
	PRIHODI – RASHODI	90.487	78.234	-13,54%

Ukupni rezultat poslovanja preduzeća u 2016. godini, odnosno bruto dobit (gubitak) kao razlika između prihoda i rashoda umanjen je u odnosu na 2015. godinu. To je rezultat srazmjernog umanjenja prihoda i rashoda.

Tabela 6. Pokazatelji uspješnosti poslovanja u 2015. i 2016.godini

RB	Naziv	2015. godina	2016. godina
1.	TEKUĆA LIKVIDNOST	204,65%	195,82%
2.	STEPEN ZADUŽENOSTI	37,86%	44,64%
3.	BRUTO PROFITNA MARŽA	5,93%	5,43%
4.	NETO – DOBIT (GUBITAK) PERIODA	90.487	70.435

- *Tekuća likvidnost* u 2016. godini iznosi 195,82 % i umanjena je u odnosu na 2015. godini, što znači da je na svakih 100 KM kratkoročnih obaveza preduzeće imalo 195,82 KM tekućih sredstava.
- *Stepen zaduženosti* pokazatelj je udjela ukupnog duga u imovini Društva i iznosi 44,64 % u 2016. godini.
- *Bruto profitna marža* u 2016. godini iznosi 5,43 % što znači da je na svakih 100 KM ukupnog prihoda preduzeće ostvari 5,43 KM bruto dobiti.

2.4. Bilans stanja

Skraćeni bilans stanja JKP „KOMEMORATIVNI CENTAR“ d.o.o. TUZLA na dan 31.12.2016.godine

RB	Pozicija	2015. godina		2016. godina		Index
		Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	%
1	2	3	4	5	6	7 (5/3)
1	Nematerijalna sredstva	30.413	4,52	25.324	2,87	-16,73
2	Nekretnine postrojenja i oprema	120.947	17,99	128.215	14,53	6,01
3	Zalihe	46.148	6,86	64.660	7,33	40,11
4	Gotovina i ekvivalenti gotovine	184.414	27,43	14.260	1,62	-92,27
5	Kratkoročna potraživanja	288.294	42,88	647.856	73,41	124,72
6	Potraživanja za PDV	605	0,09	595	0,07	-1,65
7	Aktivna vremenska razgraničenja	1.529	0,23	1.589	0,18	3,92
	UKUPNO AKTIVA	672.350		882.499		
1	Kapital	413.569	61,51	484.004	54,84	17,03
2	Dugoročne obaveze	0	0,00	21.668	2,46	-
3	Kratkoročne obaveze	254.579	37,86	372.263	42,18	46,23
4	Pasivna vremenska razgraničenja	4.202	0,62	4.564	0,52	8,61
	UKUPNO PASIVA	672.350		882.499		

Ukupna vrijednost aktive (pasive) na kraju 2016. godine iznosila je 882.499 KM, što je povećanje u iznosu od 31,26 % u odnosu na 2015. godinu.

U okviru kratkoročnih potraživanja ostvareno je značajna povećanje u odnosu na 2015. godinu i to za 124,72 %.

Gotovina i ekvivalenti gotovine su na kraju godine iznosili 14.260 KM, što je predstavlja umanjeње u odnosu na 2015. godinu.

Kapital je na kraju 2016. godine iznosio je 484.004 KM, što je povećanje u odnosu na 2015. godinu za 17,03 %.

U okviru obaveza, u 2016. godine dugoročne obaveze su 21.668 KM, dok su kratkoročne obaveze povećane za 46,23 % u odnosu na 2015. godinu.

3. Potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima

U 2016. godini Društvo je imalo potraživanja od kupaca 1.628.401 KM (računajući početno stanje), a naplaćeno je 1.004.425 KM. Stopa naplate potraživanja od kupaca u 2016. godini iznosi 61,68 %. Najveća potraživanja su prema kantonalnom i državnim tužilaštvima i to:

- **Kantonalno Tužilaštvo TK- 388.707 KM**
- **Tužilaštvo BiH – 208.706 KM**

Iako Komemorativni centar najveći dio svojih prihoda ostvaruje poslovnim aktivnostima vezanim uz javne institucije, procesi obavljanja masovnih dženaza, ekshumacija i drugih aktivnosti nisu dugoročni plan u smislu poslovnih aktivnosti.

Neophodno je promijeniti strukturu prihoda u korist primarne djelatnosti obavljanja dženaza i sahrana u gradu (napomena da udio navedenog u ukupnom poslovanju nije zavisao od aktivnosti menadžmenta). Ključni faktor za realizaciju prethodno navedenog je aktiviranje **gradskog groblja**.

Tokom 2016. godine Komemorativni centar Tuzla je imao obaveze prema dobavljačima u iznosu od 589.095 KM (računajući i početno stanje) od čega je 84,59 % odnosno 498.326 KM izmirenih obaveza.

Kompletna struktura nabavki provodi se u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti javnih nabavki (Zakon o javnim nabavkama i odnosi podzakonski propisi). U sistemu nabavki tokom 2016. godine korišteni su: Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda, Direktni sporazum u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i podzakonskim propisima;

4. Proizvodnja u organizovanim radionicama i stakleniku

4.1. Stolarska radionica

U okviru ograničenja postojećih proizvodnih kapaciteta nastoji se ostvariti što efikasnija proizvodnja. Stolarska radionica ima cilj da u značajnoj mjeri rastereti troškove nabavke pogrebne opreme odnosno trgovačke robe.

U ovoj radionici se vrši proizvodnja slijedećih pogrebnih proizvoda: tabuti, bašluci, krstovi itd. Ovi proizvodi se koriste i u ukopima ekshumiranih posmrtnih ostataka, što dodatno potvrđuje opravdanost postojanja ovakve radionice.

Tabela 7. prikazuje odnos prihoda od prodaje proizvoda stolarske radionice i ukupnih direktnih troškova, odnosno troškova sirovina i materijala koji se koriste u proizvodnji navedenih proizvoda.

Tabela 7. Stolarska radionica – prihodi od prodaje i direktni troškovi

RB	Opis	2015. godina	2016. godina	Index (+/-)
		(u KM)	(u KM)	%
1	2	3	4	5 (4 / 3)
1	Prihodi	16.163	17.579	8,76%
2	Troškovi	6.773	9.071	33,93%
	Razlika (1 – 2)	9.390	8.508	-9,39%

U izvještajnoj godini je u odnosu na prethodnu 2015. godinu ostvareno povećanje prihoda od 8,76 % uz istovremeno povećanje troškova. Ostvarena je dobit u iznosu od 8.508 KM.

4.2. Krojačka radionica

Krojačka radionica je organizovana za proizvodnju sljedeće pogrebne opreme: pokrov za sahrane/dženaze, dekoracija i čibutija. Kao i stolarska radionica, ova radionica predstavlja povoljniju opciju u poređenju sa nabavljanjem pogrebne opreme. Također, i ovi proizvodi se koriste prilikom pružanja pogrebnih usluga ekshumiranih tijela.

U tabeli 8. su prikazani ukupni prihodi od prodaje gotovih proizvoda iz krojačke radionice i ukupni direktni troškovi nabavke sirovina i materijala koji se koriste u proizvodnju ovih proizvoda.

Tabela 8. Krojačka radionica – ukupni prihodi i ukupni troškovi

RB	Naziv	2015. godina	2016. godina	Index (+/-)
		KM	KM	%
1	2	3	4	5 (4 / 3)
1	Prihodi	28.684	15.539	-45,83%
2	Troškovi	2.256	1.726	-23,49%
	Razlika (1 – 2):	26.428	13.813	-47,73%

Krojačka radionica je u 2016. godini ostvarila dobit u iznosu od 13.813 KM, Ostvareno je značajno umanjeње prihoda i troškova što je rezultat pronalaska dobavljača za robu koja se prodaje kao alternativa proizvodima krojačke radionice.

4.3. Staklenik

Staklenik je kao proizvodna jedinica počeo sa radom 2006. godine. Navedenu proizvodnu jedinicu koja se bavi uzgojem i prodajom cvijeća, pokrenuo je aktuelni menadžment. Proizvedeno cvijeće iz staklenika se, zahvaljujući saradnji sa Službom za komunalne poslove grada Tuzla, plasira za sadnju u parkove i ostale zelene površine.

Proizvodnjom stakleničkog cvijeća nastoji se, između ostalog, ostvariti efikasnost, ne samo proizvodnje cvijeća, nego i prodaje koja se ostvaruje kroz maloprodaju cvijeća kao sastavnog dijela cjelokupne ponude u pogrebnim i pratećim djelatnostima.

Tabela 9. prikazuje odnose ukupnih prihoda od prodaje cvijeća proizvedenog u stakleniku i ukupnih direktnih troškova sirovina i materijala koji se koriste prilikom proizvodnje, odnosno uzgoja ovog cvijeća.

Tabela 9. Staklenik – ukupni prihodi i ukupni troškovi

RB	Naziv	2015. godina	2016. godina	Index (+/-)
		KM	KM	%
1	2	3	4	5 (4 / 3)
1	Prihodi	20.994	14.505	69,09
2	Troškovi	13.333	5.762	43,22
	Razlika (1 – 2):	7.661	8.743	114,12

Tokom 2016. godine staklenik kao proizvodna jedinica poslovao je sa dobiti od 8.743 KM što predstavlja što predstavlja značajno povećanje dobiti.

5. Prodaja trgovačke robe i maloprodaja cvijeća

5.1. Prodaja trgovačke robe

Prilikom pružanja pogrebnih usluga jedan od osnovnih segmenata predstavlja ponuda pogrebne opreme, a to su: sanduci, krstovi, križevi, tabuti, bašluci, jamtahte, dekoracije, pokrovi itd. Ranije je navedeno kako se organizovanjem proizvodnje u krojačkoj i stolarskoj radionici nastoje umanjiti troškovi nabavke pogrebne opreme.

Međutim zbog ograničenja koja se odnose prije svega na nemogućnost i neisplativost proizvodnje sanduka, i dalje se najveći dio prodajnog asortimana (uglavnom sanduka) nabavlja od ponuđača koji se odabiru u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

U Tabeli br. 10 su prikazani prihodi od prodaje trgovačke robe i troškovi nabavke robe.

Tabela 10. Trgovačka roba - prihodi i troškovi

RB	Naziv	2015. godina	2016. godina	Index (+/-)
		KM	KM	%
1	2	3	4	5 (4 / 3)
1	Ukupan prihod	157.074	132.083	-15,91
2	Ukupni troškovi	68.566	50.174	-26,82
	Razlika (1 – 2):	88.508	81.909	-7,46

Prodajom trgovačke robe ostvarena je dobit u iznosu od 81.909 KM što predstavlja umanjjenje od 7,46 % u odnosu na prethodnu 2015. godinu. Uz umanjjenje prihoda je ostvareno i značajno umanjjenje troškova.

5.2. Cvjećara – maloprodaja cvijeća

Cvjećara – maloprodaja cvijeća je posebna poslovna jedinica u okviru službe za usluge koja je kao takva počela sa radom tokom 2008. godine. Primarna uloga cvjećare je pružanje usluga građanima koji imaju potrebu za kupovinom cvijeća, vijenaca, suza i ostalih aranžmana za sahrane ili dženaze, nezavisno od toga da li iste organizuje JKP «Komemorativni centar» d.o.o. Tuzla ili neko drugo ovlašteno Društvo za pružanje pogrebnih usluga.

Cvijeće koje se prodaje u ovoj jedinici, dijelom je iz vlastite proizvodnje, a dijelom je u pitanju cvijeće od dobavljača.

Tabela 11. prikazuje prihode od prodaje cvijeća u maloprodaji kao i ukupne troškove.

Tabela 11. Cvjećara – ukupni prihodi i ukupni troškovi

RB	Naziv	2015. godina	2016. godina	Index (+/-)
		KM	KM	%
1	2	3	4	5 (4 / 3)
1	Prihodi	34.828	44.609	28,08
2	Troškovi	19.623	34.038	73,46
	Razlika (1 – 2):	15.205	10.571	-30,48

Uprkos, značajnom povećanju troškova, koji je rezultat tržišnog rasta cijena robe, ostvarena je dobit cvjećare u 2016. godini je 10.571 KM

6. Posredovanje u naplati komunalija

Kako tokom 2015. godine, tako i u 2016. godini posredničke usluge u naplati komunalija su bile značajan izvor dodatnih prihoda za preduzeće.

Podaci prikazani u tabeli 12. dobiveni su na osnovu internih statističkih evidencija koje se formiraju obradom računovodstvenih podataka.

Tabela 12. Prihodi i troškovi prilikom pružanja usluga naplate komunalija

RB	Naziv	2015. godina	2016. godina	Index (+/-)
		KM	KM	%
1	2	3	4	5(4/ 3)
1	Prihodi od posredovanja u naplati komunalija	381.934	425.317	11,36

Prihodi u 2016. godini u odnosu na prethodnu godinu, povećani su za 11,36 % što je direktno vezano sa povećanjem liste komitenata, otvaranjem novih objekata, poboljšanjem usluga i upoznavanjem građana sa lokacijama za naplatu komunalija.

7. Ciljevi poslovanja

7.1. Opšti Ciljevi poslovanja

- Pružanje kvalitetnih usluga građanima u skladu sa Odlukom o komunalnim djelatnostima i ostalim zakonskim i podzakonskim propisima;
- Proširenje postojećih kapaciteta i to posebno onih kapaciteta koji pokazuju izuzetnu rentabilnost;
- Intenzivirati kontakte sa gradskom upravom Tuzla kao većinskim vlasnikom u interesu doprinosa cjelokupnom projektu **gradskog groblja**;
- Voditi redovne analize troškova i stavljanje istih u funkciju ostvarenja dobiti;
- Voditi politiku zapošljavanja na stručnoj osnovi.

7.2. Organizacijske aktivnosti

- Permanentno raditi na jačanju kadrovske strukture Društva uz stalnu edukaciju zaposlenih;
- Restriktivnim mjerama u oblasti troškova osigurati uštedu novčanih sredstava, kako bi se osigurao zadovoljavajući stepen likvidnosti i solventnosti;
- Permanentno raditi na uspostavljanju korektnih poslovnih odnosa sa poslovnim partnerima;
- Nastaviti aktivnosti naplate komunalija, i uspostaviti kontakte sa novim potencijalnim zainteresovanim subjektima u vezi naplate komunalija;
- Osigurati stalnu motiviranost radnika kroz stimulacije;
- Diversifikacija poslovnih aktivnosti zbog specifičnosti djelatnosti Društva;
- Informatizacija radnih procesa u kojima za to postoji mogućnost i potreba.

7.3. Investicijske aktivnosti

- Obnavljanje voznog parka u cilju pružanja što kvalitetnijih usluga;
- Investicije za uređenje platoa Društva;
- Poduzeti odgovarajuće marketinške aktivnosti, s ciljem poboljšanja imidža i reprezentativnosti Društva, posebno na području Tuzle.

ZAKLJUČAK

Sve poslovne jedinice JKP Komemorativni centar d.o.o. Tuzla ostvarile su pozitivne rezultate u 2016.

Iznalaženjem dodatnih izvora prihoda od strane menadžmenta preduzeća kao i ukazivanjem povjerenja građana, koje je očigledno u povećanju prihoda od usluga koje preduzeće pruža građanima, ostvaren je visok nivo ukupnih prihoda.

U skladu sa principima efikasnog poslovanja menadžment nastavlja uspješno ostvarivati optimizaciju troškova poslovanja, pa su tako ukupni troškovi u 2016. godini značajno umanjeni u odnosu na troškove iz 2015. godine.

Sve to je konačno rezultiralo ostvarivanjem dobiti u 2016. godini. Također, racio analiza je prikazuje pozitivne rezultate pokazatelja poslovanja, što dokazuje napore menadžmenta na konstantnom jačanju boniteta JKP Komemorativnog centra Tuzla.

Rast prihoda u stolarskoj radionici, uz proporcionalan rast troškova rezultirao je zadržavanjem dobiti na visokom nivou.

Krojačka radionica je imala smanjenje prihoda i troškova uz zadržavanje pozitivnog rezultata. Smanjenje prihoda krojačke radionice dijelom je rezultat i nabavljanja robe koja je supstitut proizvodima krojačke radionice.

Proizvodna jedinica staklenik je ostvarila značajno povećanje dobiti u 2016. godini kao rezultat srazmjerno većeg povećanja prihoda u odnosu na troškove.

Prodaja trgovačke robe i maloprodaja iz cvjećare su ostvarile su povećanje prometa. Ipak, u maloprodaji je primjetno značajno povećanje troškova, što je rezultat tržišnog rasta cijena robe.

Prihodi koji se ostvaruju po osnovu pružanja usluga i dalje ostaju najznačajniji izvor prihoda Društva. Pri tome treba imati u vidu da će veliko učešće prihoda od usluga vezanih za ekshumacije koje je bilo zastupljeno u prethodnim godinama, očigledno nastaviti tendenciju smanjenja u ukupnim prihodima.

Pozitivni rezultati tokom 2016.godine su prije svega pokazatelj povjerenja građana u JKP Komemorativni centar d.o.o. Tuzla kao napora menadžmenta da, uz sva ranije navedena ograničenja, konstantno poboljšava usluge u svim segmentima.

Poslovanje Društva je i u 2016. godini bazirano na čvrstim i dobrim odnosima sa drugim javnim institucijama uključujući između ostalih i druga javna komunalna preduzeća u vlasništvu grada.

Kadrovska politika preduzeća se i dalje realizuje u skladu sa utvrđenim ciljevima koji se prije svega temelje na sigurnosti i redovitosti primanja naknada po osnovu plaća, toplog obroka i prevoza, isplate regresa, otpremnina itd.

Društvo je u 2016. godini izvršavalo zaključke gradskog vijeća Tuzle. Prema raspoloživim informacijama, u Tuzli je na raspolaganju ostao vrlo mali broj grobnih mjesta, zbog čega je moguće da u relativno kratkom roku neće biti raspoloživih grobnih mjesta.

Ovim putem ponovo napominjemo nužnost što hitnijeg ubrzavanja postupka otvaranja **gradskog groblja u Tuzli**.

Ciljevi poslovnih aktivnosti u 2016. godini bili su:

1. Povećavanje poslovnih prihoda u skladu sa planom poslovanja;
2. Upravljanje troškovima poslovanja i eliminacija svih nepotrebnih troškova;
3. Održavanje tekuće likvidnosti i rentabilnosti poslovanja;
4. Promjene u strukturi prihoda u korist same djelatnosti kojom se Društvo bavi;
5. Zadržavanje broja zaposlenih sa mogućnošću novog zapošljavanja, a u skladu sa potrebama Društva;
6. Investicije i ulaganja u skladu sa planom poslovanja, a što će omogućiti ostvarenje zadatih planskih veličina prihoda i rashoda;

Iz navedenog se može zaključiti da su ciljevi poslovanja tokom 2016. godine u velikoj mjeri ostvareni.

DIREKTOR DRUŠTVA:

S.R.

Latifagić Faruk, dipl. krim.